

Budapestre vonatkozó ujságcikke*

Osztályozás

9.439

Szerző:

Cím:

Forrás:

Bp

1918 dec 2

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

Személy

Helyszám

"1918"

323.25

Székesfehérvári házinyomda 1915.

A Margithid forradalma.

Irtta: MOLNÁR FERENCZ*)

Míntha emlékiratom egy lapját irnám, elmondom pontosan és szárazon a Margithid forradalmának parányi történetét.

A nagy éjszaka után, október 31-ének hajnalán négy író társammal: Kosztolányi Dezsővel, Gellért Oszkárral, Lakatos Lászlóval és Jákó Jánossal mentünk át Budára a Margithidra. A reggelnek ez az az órája, mikor a munkások csapata szokott a hidon átjönni. Olyasmit láttam, amit még soha: a hid tele volt. A máskor siető emberek lassan jöttek, egymás hátára sűrűsödtek. Minden második ember katona volt. Már akkor alig egy-két katonának volt sapkarózsája. A forradalom még nem volt ötórás és már megjelent a fehér őszi rózsza a katonasapkákon. Harsogott a hid a kiáltásoktól, az éljenzéstől: érezni lehetett, hogy szárnyaló kedvű napra fog virradni a város. Boldogan, izgatottan tolongtunk át a deszkajárón, csak utóbb konstataáltuk, hogy egy percre se hagytuk abba magunk se a kiáltozást; szinte öntudatlanul vettünk részt ebben az

ordító, rövidmondatos társalgásban, amit ott akkor az egymással szembejövő emberek folytattak.

A budai hidnél körülbelül egy félszázad gyalogság állt a hidfő két oldalán. Lábhoz tett fegyver. Egy főhadnagy az ut közepén.

Ezek még császári és királyi osztrák-magyar katonák voltak. Tegnap katonák.

Megkérdeztük tőlük:

— Tudjátok, mi történt az éjszaka?

— Nem tudjuk.

A főhadnagyuk idegesen mordult felénk, aztán mégis a helyén maradt.

Ebben a pillanatban megláttuk azokat a jólismert, szegény aszszonyokat, akik a hajnali órán újságsomagokat tolnak a gyerekkocsikban. Futva mentünk feléjük és nyalábszámra vettünk tőlük újságot. Soha még olyan intenzíven nem éreztem, hogy ez a néma, nedves, festéktől bűdös újságsomó a világosságot jelenti, mint mikor megrakodva mentünk vissza a katonák felé s láttam a komoly, szinte ijedten kíváncsi arcokat az egyenes sorba.

Egyikünk a főhadnagyhoz lépett, köszönt neki. Emelt hangon mondta:

— Főhadnagy ur, ha nem akarja látni, hogy újságot adunk a katonáinak, forduljon el.

Kedves, fekete fiú volt, kissé izgatottan nézett szét, aztán megfordult. Egy perc múlva hangosan olvasták fel egymásnak a katonák az éjszaka történetét.

Köszöntünk s beültünk a Margitpark kávéházba, melynek ablaka előtt ezek a katonák álltak. Dideregtünk; sápadt, átfázott arcok hajoltak a forró tea fölé. Mire a teát megittuk, egyetlen katona nem volt látható a hidfőnél, az ablak előtt. És akkor már zúgott és zengett az egész teli nagy hid, a munkások és katonák csizmakopogós reggeli korzója. Finom köd volt és szemergett az eső.

* Mutatvány a Diadalmos forradalom könyve című albumból, mely ma jelenik meg a Légrády Testvérek kiadójában.